

Wiadomości Adwokatury 27 września 2019 r.

Zmiany w Kodeksie Etyki dotyczące łączenia zajęć

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę zmieniającą par. 9 Zbioru Zasad Kodeksu Etyki i Godności Zawodu w zakresie łączenia zajęć z wykonywaniem zawodu adwokata.

Zmieniony paragraf otrzymał następujące nowe brzmienie:

„1. Z zawodem adwokata nie wolno łączyć zajęć, których wykonywanie uwłaczałoby godności zawodu adwokata lub ograniczało jego niezależność oraz podważało zaufanie do Adwokatury.

2. Łączenie zajęć nie może prowadzić do:

1. obniżenia jakości świadczonej przez adwokata pomocy prawnej;
2. utraty zaufania będącego podstawą stosunku wiążącego adwokata z jego klientem.

3. Prowadząc działalność zarobkową niezwiązaną z kształtowaniem świadomości prawnej lub ze świadczeniem pomocy prawnej, adwokat nie może używać tytułu zawodowego”.

Wprowadzone zmiany są realizacją uchwały Krajowego Zjazdu Adwokatury z 2016 r. Nad zmianami pracowała Komisja Etyki przy NRA pod kierownictwem prof. Jacka Giezka, przewodniczącego komisji. Komisja uzasadnia, że łączenie zajęć nie jest nieetyczne do czasu, gdy nie wpływa negatywnie na wykonywanie oraz sposób postrzegania zawodu adwokata oraz na wizerunek Adwokatury.

[czytaj uchwałę](#)

Relacja z posiedzenia plenarnego NRA

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej odbyło się w dniach 20-21 września 2019 r. w Białymstoku. NRA podjęła uchwałę zmieniającą par. 9 Zbioru Zasad Kodeksu Etyki i Godności Zawodu w zakresie łączenia zajęć z wykonywaniem zawodu adwokata. Podjęto uchwały związane z Krajowym Zjazdem Adwokatury w 2020 r., przyjęto zmiany w Statucie Centrum Mediacji. Omówiono także tematy związane z tajemnicą adwokacką.

Adw. Jacek Trela, prezes NRA, złożył sprawozdanie z prac Prezydium NRA z ostatnich trzech miesięcy. Przypomniął, że w sierpniu ruszyła kampania wizerunkowa „Adwokat w każdym przypadku”. Poinformował również o swoim udziale w wydarzeniach publicznych i samorządowych.

Adw. prof. Piotr Kardas, wiceprezes NRA, przedstawił bieżące sprawy zagraniczne. Poinformował, że na ostatnim spotkaniu CCBE rozmawiano na temat afery znieślawiającej sędziów przeciwnych zmianom w sądownictwie. Prezydencja CCBE zwróciła się do polskiej delegacji o przedstawienie szczegółowej informacji w tym zakresie, która zostałaby również przekazana komisarzom ds. praworządności. Europejscy adwokaci wyrazili również swoje zaniepokojenie zakupionym przez polski rząd programem „Pegasus”. Profesor przypomniał również, że CCBE pracuje na tym, aby w konwencji o zawodzie prawnika znalazł się zapis dotyczący obligatoryjności przynależenia do samorządu zawodowego.

Adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA i koordynatorka kampanii wizerunkowej,

podsumowała pierwszy miesiąc kampanii wizerunkowej „Adwokat w każdym przypadku”. Poinformowała, że kampania spotkała się z uznaniem i dużym odzewem. Kampania trafia do różnych odbiorców – zarówno starszych jak i młodszych. Duży odbiór mają zarówno filmiki z prof. Jerzym Bralczykiem, które na facebooku wyświetliło kilkaset tysięcy osób, jak i filmy videoblogerów, jak „Nishka movie” czy „Reżyser życia”, którego film w ciągu jednego dnia wyświetliło 250 tys. osób. Mec. Gnacikowska podziękowała adwokatów – koordynatorów izbowym, którzy zaangażowali się w kampanię.

Adw. Jacek Ziobrowski, prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, przedstawił sprawozdanie z działalności WSD.

Adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, prezes Centrum Mediacji oraz adw. Cezary Roguła przedstawili propozycję zmian statutu i regulaminu Centrum Mediacji przy NRA.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła statut Centrum Mediacji przy NRA. Z kolei po zapoznaniu się z propozycjami poprawek do zmian w regulaminie Centrum Mediacji Naczelna Rada Adwokacka upoważniła Prezydium NRA do opracowania zmian.

Adw. Przemysław Rosati, członek NRA, przedstawił informacje o stanie prac nad obywatelską inicjatywą ustawodawczą dotyczącą usług prawnych.

Adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, przedstawił kwestie związane z organizacją Krajowego Zjazdu Adwokatury w 2020 r. Poinformował, że oferty organizacji Zjazdu przedstawiły Izby w Bydgoszczy, Łodzi i Warszawie. Po przedstawieniu ofert i dyskusji, Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę zwołującą Krajowy Zjazd Adwokatury w dniach 27-29 listopada 2020 roku w Bydgoszczy. Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę ustalając parytet osobowy delegatów na Krajowy Zjazd Adwokatury w 2020 roku w wysokości 1 delegat na 75 adwokatów wpisanych na listę adwokatów w Izbie w dniu 1 stycznia 2020 roku. ([czytaj uchwałę nr 69/2019](#), [czytaj uchwałę nr 63/2019](#))

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę w sprawie zmiany liczby członków organów Izby. ([czytaj uchwałę nr 64/2019](#)).

Adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA przedstawił propozycję zmian w ustawie Prawo o adwokaturze oraz fundacji pomocy społecznej dla adwokatów.

Prof. Jacek Giezek, członek NRA i przewodniczący komisji Etyki przy NRA przedstawił stan prac komisji nad zmianami w kodeksie etyki w zakresie łączenia zajęć z wykonywaniem zawodu adwokata. NRA przyjęła uchwałę zmieniającą paragraf 9 Zbioru Zasad Kodeksu Etyki i Godności Zawodu. ([czytaj więcej](#))

Adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, zreferował zmiany w Systemie Obsługi Adwokatury. Poinformował też, że wygasa umowa na druk legitymacji adwokackich. NRA zdecydowała, że należy przedłużyć umowę na obecnie obowiązujące legitymacje. Sekretarz NRA zaproponował zmiany w regulaminie korzystania z domeny adwokatura.pl – NRA przyjęło propozycję. ([czytaj uchwałę nr 67/2019](#))

Mec. Dębowski przedstawił również sprawę zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie. NRA zobowiązała Prezydium NRA do opracowania wniosku zaskarżającego do TK.

Adw. Mirosława Pietkiewicz, członek NRA i przewodnicząca Centralnego Zespołu Wizytatorów, przedstawiła propozycję zmian regulaminu w zakresie wynagradzania wizytatorów. Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę zmieniającą regulamin. ([czytaj uchwałę nr 68/2019](#))

Adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA, przedstawiła informacje dotyczące przypadków zwalniania adwokatów z tajemnicy zawodowej. W ostatnim okresie było 35 przypadków prób zwalniania z tajemnicy. Najbardziej dotyka to izby warszawskiej, gdzie takich przypadków było 17. Wzrosły też statystyki we Wrocławiu (7 przypadków) i Lublinie (4 przypadki).

Prezes NRA: Czy takiej reformy sprawiedliwości chcemy?

Czy takiej reformy sprawiedliwości chcemy? - pyta adv. Jacek Trela, prezes NRA, w felietonie, który ukazał się 24 września na łamach "Rzeczpospolitej".

Prezes Trela odnosi się w felietonie do sprawy zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych mec. Roberta N. oraz komentarza ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry.

Felietony adv. Jacka Treli, prezesa NRA, będą się ukazywały w "Rzeczpospolitej" co dwa tygodnie.

[\(czytaj felieton\)](#)

Prokuratura i sądy nie są od rozgrywek - felieton

Prokuratura i sądy nie są od rozgrywek - podkreślają adv. prof. Maciej Gutowski i adv. prof. Piotr Kardas w felietonie, który ukazał się 24 września na łamach "Rzeczpospolitej".

Autorzy odnoszą się do zapowiedzi wyeliminowania immunitetów sędziowskiego i prokuratorskiego. "Każdego dnia obserwujemy przypadki używania rozmaitych form nacisku na sędziów i prokuratorów przez przedstawicieli władzy wykonawczej. Niezależność sędziów i prokuratorów przestała być cnotą i stała się niewybaczalna wadą" - piszą adwokaci.

[\(czytaj felieton\)](#)

Do egzaminu na aplikację adwokacką przystąpi ok. 2,5 tys. osób

28 września odbędą się państwowe egzaminy na aplikacje prawnicze. Do egzaminu na aplikację adwokacką przystąpi 2 485 osób.

Kandydaci będą rozwiązywali testy jednokrotnego wyboru. Aby zdać egzamin będą musieli

odpowiedzieć na co najmniej 100 ze 150 pytań. Egzaminy zostaną przeprowadzone przez 21 komisji.

Ogółem do egzaminów dopuszczono 6 781 osób, w tym na:

- aplikację adwokacką - 2485 osób,
- aplikację radcowską - 3 545 osób,
- aplikację notarialną - 600 osób,
- aplikację komorniczą 151 osób.

W ubiegłym roku aplikację adwokacką wybrało 2488, z czego 1362 zdało egzamin wstępny. Obecnie jest 4,5 tys. aplikantów adwokackich.

Wszystkim zdającym życzymy powodzenia.

Adwokat dla przedsiębiorcy - konferencja

"Adwokat dla przedsiębiorcy" to temat konferencji zorganizowanej przez Sekcję praktyków prawa przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie 27 września. Partnerami wydarzenia byli Minister Przedsiębiorczości i Technologii oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Koordinatorem konferencji był adw. dr Kamil Szmid, który także prowadził dyskusję. Uczestników spotkania w budynku Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii powitał podsekretarz stanu tego ministerstwa, adw. Marek Niedużak.

Adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, w słowie wstępu podkreślał znaczenie edukacji prawnej społeczeństwa w zakresie korzystania z pomocy profesjonalnych prawników - adwokatów i radców prawnych. Prezes NRA zwrócił się do przedsiębiorców, ale także do uczestniczących w konferencji adwokatów, którzy na co dzień prowadzą małe biznesy, czyli swoje kancelarie. Przypomniał, że na ostatnim posiedzeniu plenarnym Naczelna Rada Adwokacka przyjęła zmiany w Kodeksie Etyki, pozwalające na łączenie zawodu adwokata z aktywnością w biznesie, przy zachowaniu godności zawodu i nieużywania tytułu adwokata w zajęciach biznesowych.

Prezes Trela zachęcał też do korzystania ze strony adwokatwkazdymprzypadku.pl, która jest elementem prowadzonej przez NRA kampanii wizerunkowo-informacyjnej, mówiącej o przypadkach, w których adwokat jest pomocny - pomaga zarówno w sprawach karnych, rodzinnych i gospodarczych.

Adw. Trela podziękował też gospodarzowi miejsca oraz organizatorom konferencji, w tym szczególnie koordynatorowi adw. dr. Kamilowi Szmidowi.

Z kolei adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan ORA w Warszawie, przypomniał o obchodzonym przez izbę warszawską stuleciu istnienia i dodał, że konferencja ma za zadanie obalić pokutujący mit, że w sprawach gospodarczych należy zwracać się do radców prawnych a w sprawach karnych i rodzinnych do adwokata. Adwokaci z powodzeniem pomagają też przedsiębiorcom w sprawach gospodarczych, realizując konstytucyjne wartości, takie jak ochrona wolności gospodarczej, własności, prawa do sądu. - Chcemy przekonywać, że do adwokata warto zwracać się z każdą sprawą - podkreślił.

Konferencja "Adwokat dla przedsiębiorcy" skierowana jest szczególnie do osób prowadzących małe i średnie przedsiębiorstwa, przed którymi praktyka obrotu stawia szereg wyzwań prawnych.

Na wydarzenie składają się cztery panele tematyczne, dotyczące prawnych aspektów zakładania firmy, jej funkcjonowania, pokonywania barier, a także przekazywania firmy następcom lub zakończenia działalności gospodarczej. Prelegenci to liderzy praktyk prawnych w wybranych dziedzinach skupieni w Sekcjach Praktyków Prawa przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie, przedstawiciele Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii odpowiedzialni za kluczowe regulacje dot. sektora MŚP oraz Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, a także wybitni przedstawiciele świata nauki i praktyki z Polski jak i z zagranicy.

„Prawo a nowe technologie” - V Ogólnopolska Konferencja Aplikantów Adwokackich

V Ogólnopolska Konferencja Aplikantów Adwokackich „Prawo a nowe technologie” odbyła się 21 września 2019 r. w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie. Temat stanowi swoiste uzupełnienie zagadnień omawianych w ramach aplikacji adwokackiej, jako aktualne zagadnienie w praktyce zawodowej aplikantów i adwokatów w zmieniającym się świecie.

Głównym organizatorem konferencji była Naczelna Rada Adwokacka, współorganizatorem Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie, a organizatorem wykonawczym i pomysłodawcą [Samorząd Aplikantów Adwokackich Izby Adwokackiej w Warszawie](#).

W imieniu organizatorów konferencję otworzyli adw. Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska – wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie, adw. Dorota Kulińska – kierownik szkolenia Aplikantów Adwokackich Izby Warszawskiej oraz apl. adw. Maria Kozłowska i apl. adw. Piotr Wojciechowski z Samorządu Aplikantów Izby Warszawskiej.

Merytoryczną część konferencji rozpoczął wykład prof. dr hab. Piotra Płoszajskiego – profesora SGH pt. „Czwarta rewolucja przemysłowa: czas nowych zwycięzców i nowych przegranych”.

Podstawowym założeniem konferencji było zapewnienie merytorycznego i czynnego udziału aplikantów z całej Polski poprzez przeprowadzenie w pierwszej kolejności Konkursu Abstraktów, a następnie Konkursu Wystąpień.

Do Konkursu Abstraktów zgłoszone zostały abstrakty z 8 Izb adwokackich z Polski (z Katowic, Kielc, Olsztyna, Poznania, Rzeszowa, Warszawy, Wrocławia i Zielonej Góry), spośród których wybrano 15

najlepszych.

Konferencja składała się z 3 paneli tematycznych:

1. Prawnik w świecie innowacyjnych technologii, czyli new tech law sensu stricto
2. Prawo własności intelektualnej w erze NewTech
3. Czego sala sądowa nie widziała 5 lat temu? Wpływ rozwoju technologicznego na przebieg postępowania

W ramach każdego panelu 15-minutowe wystąpienia wygłosiło po 5 aplikantów adwokackich, wyłonionych przez jury w Konkursie Abstraktów:

Panel 1 - Prawnik w świecie innowacyjnych technologii, czyli new tech law sensu stricto

- 1) **Anita Jamróz** (Wrocław) - Współczesne możliwości sztucznej inteligencji a ich prawne aspekty
- 2) **Mariusz Kociszewski** (Warszawa) - Nowoczesne metody identyfikacji i weryfikacji tożsamości klientów instytucji
- 3) **Justyna Węglińska (Warszawa) - Inżynieria prawa, czyli era smart contracts**
- 4) **Tomasz Opar** (Warszawa) - Wpływ metodyki zarządzania projektem na kształt stosunku zobowiązaniowego i rolę pełnomocnika w projekcie informatycznym
- 5) **Dominika Bielecka** (Katowice) - Czy polski rynek innowacji finansowych zatrzyma się na Innovation Hub? Prototyp polskiej finansowej piaskownicy regulacyjnej a brytyjskiej cross-sectoral sandbox

Panel 2 - Prawo własności intelektualnej w erze NewTech

- 1) **Aleksandra Burda-Kiryłło** (Warszawa) - Prywatna cenzura czy prywatyzacja egzekucji prawa - prawo własności intelektualnej w interpretacjach gigantów technologicznych
- 2) **Radosław Radwan** (Warszawa) - Systemy godziwej rekompensaty wobec postępu technologicznego
- 3) **Paweł Milart** (Warszawa) - Prawnoautorska ochrona kodu źródłowego
- 4) **Martyna Rzeczkowska (Warszawa) - Twórca kontra robot - czy rozwój sztucznej inteligencji pozbawi twórców ochrony prawnoautorskiej?**
- 5) **Maciej Niezgoda** (Warszawa) - Kodeks Etyki dotyczący wdrażania i korzystania ze sztucznej inteligencji - kierunki rozwoju prawodawstwa dotyczącego SI w Unii Europejskiej

Panel 3 - Czego sala sądowa nie widziała 5 lat temu? Wpływ rozwoju technologicznego na przebieg postępowania

- 1) **Aleksandra Śmigiera** (Warszawa) - Portfel elektroniczny dla prokuratora? O Bitcoinie i innych kryptowalutach jako przedmiocie zabezpieczenia w postępowaniu karnym. Depozyt adwokacki a waluty elektroniczne - sytuacja obrońcy w rzeczywistości prawnokarnej
- 2) **Mateusz Wdowiak** (Wrocław) - Udział strony w postępowaniu cywilnym za pomocą komunikatorów internetowych

3) **Ewa Bratkowska (Poznań)** - Egzekucja z Bitcoina - zagadnienia praktyczne

4) **Aleksandra Połatyńska** (Warszawa) - Dowody w blockchainie - science fiction czy niedaleka przyszłość postępowania dowodowego?

5) **Kamil Bechta** (Warszawa) - Sztuczna inteligencja jako narzędzie wsparcia procesu podejmowania rozstrzygnięcia sądowego na podstawie wybranych porządków prawnych – „Sędzia Herkules” czy „Komputer Herkules”?

Do każdego panelu został zaproszony ekspert – wybitny specjalista w swojej dziedzinie, który podsumował wygłoszone wystąpienia aplikantów oraz prowadził dyskusję z uczestnikami Konferencji. Wszyscy eksperci są adwokatami praktykującymi w renomowanych kancelariach prawnych z biurami w kilku miastach w Polsce.

Zaproszonymi ekspertami byli (wg. kolejności paneli): adw. Krzysztof Wojdyło – kancelaria Wardyński i Wspólnicy sp.k.; adw. Maciej Ślusarek – kancelaria LSW Leśnodorski Ślusarek i Wspólnicy; adw. Wojciech Jaroński – kancelaria Maruta Wachta sp.j.

Laureatkami Nagrody Głównej – vouchera na bilety lotnicze, ufundowanej przez Partnerów Merytorycznych Konferencji, zostały (w kolejności paneli):

1. apl. adw. Justyna Węglińska (Izba warszawska)
2. apl. adw. Martyna Rzeczkowska (Izba warszawska)
3. apl. adw. Ewa Bratkowska (Izba wielkopolska)

Partnerami Merytorycznymi Konferencji oraz fundatorami Nagrody Głównej były kancelarie [Wardyński i Wspólnicy](#), [LSW Leśnodorski Ślusarek i Wspólnicy](#) oraz [Maruta Wachta](#).

Partnerami Konferencji byli natomiast [Wydawnictwo C.H. Beck](#), które ufundowało nagrodę dla wszystkich aplikantów-prelegentów w postaci komentarzy do kodeksów; [Palestra – Pismo Adwokatury Polskiej](#) oraz [Młoda Palestra – Czasopismo Aplikantów Adwokackich](#). Sponsorem była kancelaria [karniści.pl](#).

Nieodpłatna pomoc prawna - pełna relacja z konferencji

„Nieodpłatna pomoc prawna. Analiza stanu obecnego i postulaty de lege ferenda.” To temat konferencji, która odbyła się 12 września w Warszawie. Organizatorami spotkania byli Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych i Uniwersytet Warszawski.

Uczestników konferencji, która miała miejsce w starym BUW-ie na Uniwersytecie Warszawskim, powitali adw. Jacek Trela, prezes NRA oraz r.pr. Maciej Bobrowicz, prezes KRPP.

Prezes Trela na początek wygłosił słowa poparcia dla dr. Adama Bodnara, w kontekście sposobu, w jaki Rzecznik Praw Obywatelskich został potraktowany podczas ostatnich wystąpień w Sejmie.

Adw. Trela przypomniał, że Polska była ostatnim krajem w Unii Europejskiej, w którym wprowadzono systemowe rozwiązania nieodpłatnej przedsądowej pomocy prawnej. Wszyscy chcieliby, by system przynosił modelowe, czyli dobre rozwiązania, niestety takich rozwiązań ten system ze sobą nie niesie. Pierwsza ustawa z 2015 roku obarczona była kilkoma istotnymi wadami, nowelizacja dokonana na wniosek prezydenta w 2018 r. tylko je pogłębiła.

Początkowo miał to być system wspierający tych, których nie stać na pomoc prawną, lecz obecnie system obejmuje wszystkich, którzy złożą – nie zawsze zgodnie z prawdą – oświadczenie, że nie stać ich na opłacenie porady prawnej. Warto bowiem przypomnieć, że cena rynkowa porady prawnej to 100-150 zł. Brak jasnych kryteriów komu przysługuje nieodpłatna pomoc prawna powoduje, że zabudżetowane 100 mln zł rocznie nie jest wykorzystane na pomoc najbardziej potrzebujących. Adw. Trela podkreślał, że na etapie pracy nad nowelizacją ustawy zaproponowaną przez Prezydenta Andrzeja Dudę zarówno samorząd adwokacki, jak i radcowski zwracał uwagę na szkodliwość braku kryteriów i związane z tym marnotrawstwo środków publicznych, jednak uwagi te nie zostały uwzględnione.

Prezes NRA przypomniał raport NIK z działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej po 4 latach, z którego wynika, że z tej nieodpłatnej pomocy korzysta bardzo mało osób. Wykorzystywana jest zaledwie ¼ możliwości jakie ten system daje. Pełniący w punktach dyżury adwokaci i radcowie prawni mają niewielu interesantów w ciągu dnia, poświęcony temu czas nie jest efektywnie wykorzystywany. Prezes NRA zaznaczył, że adwokaci i radcowie prawni cenią sobie udział w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej. Nie oznacza to jednak, że prawnicy mają bezkrytycznie patrzeć na system, który nie funkcjonuje efektywnie. Przypomniał o postulatach samorządów prawniczych, mówiących, że bardziej efektywny byłby system kuponów na nieodpłatną poradę prawną. Mniej środków wydawano by również, gdyby takie porady odbywały się w kancelariach, a nie w specjalnie

na ten cel organizowanych i utrzymywanych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej.

Prezes NRA mówił także o kwestii pomocy z urzędu w sądach. Postawił pytanie o możliwość połączenia tych dwóch systemów – przedsądowego i sądowego. Przypomniął, że od rozporządzenia z 2001 roku, stawki za pomoc prawną z urzędu praktycznie niewiele się zmieniły. Brak ich waloryzacji oraz ich wysokość – niezależnie od liczby rozpraw i czasu trwania całej sprawy adwokat może dostać 120-180 zł całego wynagrodzenia - to realne problemy pełnomocników i warto również o tym rozmawiać.

R.pr. Maciej Bobrowicz, prezes Krajowej Rady Radców Prawnych, przypomniał, że środowiska prawnicze walczyły o system nieodpłatnej pomocy prawnej od 2015 r., ubolewał jednocześnie, że system przybrał obecny kształt. Jego zdaniem, zmarnowano szansę wspierania Polaków, których nie stać na pomoc prawną. Wyraził nadzieję, że dzięki rozmowom i pracom obu samorządów uda się stworzyć wspólny projekt z dobrymi rozwiązaniami.

W debacie oceniano obecny stan systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, dyskutowano nad postulatami zmian. Panelistami byli: adw. Aleksander Krysztofowicz – zastępca sekretarza ORA w Warszawie, dr Jan Winczorek – Uniwersytet Warszawski, r.pr. Przemysław Ligęzowski – OIRP w Warszawie, adw. Sylwia Gregorczyk-Abram – koordynatorka ds. kontaktów z organizacjami pozarządowymi przy ORA w Warszawie, r.pr. Łukasz Oleksiuk z izby warszawskiej, dr Filip Czernicki – koordynator ds. programów pro bono OIRP w Warszawie. Dyskusję moderowali Grzegorz Wiaderek – członek zarządu i współzałożyciel INPRIS oraz prof. Paweł Wiliński - Uniwersytet im. A. Mickiewicza, SSN.

W pierwszym panelu poświęconym bieżącej sytuacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej głos zabrał dr Jan Winczorek z Uniwersytetu Warszawskiego. Podkreślił, że nieodpłatna pomoc prawna świadczona przez Państwo to słuszna idea, której celem jest wyrównywanie dostępu obywateli do prawa. Niemniej jednak, by system ten był sprawny i efektywny, musi być elementem większej całości, na którą składa się również edukacja prawna. System przedsądowej nieodpłatnej pomocy prawnej powinien być także zintegrowany z całym systemem prawnym. Dr Winczorek przytoczył badania mówiące o sposobach rozwiązywania poważnych problemów prawnych przez Polaków. Zarówno w badaniach z 2015 roku, jak i 2018 r. wynika, że zaledwie jedna trzecia osób, które miały poważne problemy prawne, skorzystało z pomocy prawnika, by je rozwiązać. Większość stara się rozwiązać takie problemy samodzielnie. Opierając się na danych statystycznych dr Winczorek zwrócił uwagę, że mimo rozszerzenia kategorii osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej przedsądowej pomocy prawnej, odsetek osób korzystających z porad prawnych u adwokata lub radcy prawnego, nie zwiększył się. Podsumowując swoje wystąpienie dr Winczorek nie wysnuł optymistycznych wniosków. Wskazał na wysoki poziom dezintegracji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, jego katastrofalną efektywność i lukę w dostępie do prawa.

Adw. Aleksander Krysztofowicz – zastępca sekretarza ORA w Warszawie, zwrócił uwagę na niespójność systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, rozdzielenie pomocy przedsądowej i sądowej. Efektywniej byłoby, gdyby adwokat, który udziela porady przedsądowej, został także pełnomocnikiem z urzędu. Adw. Krysztofowicz mówił też o problemach przy ścieżce powoływania pełnomocników z urzędu i ich wynagrodzenia oraz problemach z weryfikowaniem czy pomoc prawna z urzędu przyznawana jest osobom rzeczywiście nieporadnym. Mecenas mówił też o potrzebie wprowadzenia przymusu adwokackiego i o ważnej kwestii dostępu do obrońcy z urzędu już z chwilą zatrzymania. Obywatele mają takie prawo, ale problemem jest realizowanie tego prawa. Przytoczył starania warszawskiej izby adwokackiej o współpracę z komendą stołeczną, by ułatwić kontakt zatrzymanego z obrońcą. Jednak propozycja współpracy została uznana za próbę komercjalizacji pracy adwokatów.

R. pr. Przemysław Ligęzowski, z izby radców prawnych w Warszawie, zwrócił uwagę, że przydatne byłyby szkolenia psychologiczne dla pełnomocników, ponieważ często mają do czynienia z osobami chorymi, które nie potrafią w sposób zrozumiały przedstawić swojej sprawy. Sędziowie, którzy nie

mogą porozumieć się ze stroną, przydzielają takiej osobie obrońcę z urzędu, zrzucają na prawnika odpowiedzialność za przedstawienie o co chodzi stronie sporu.

Ważnym problemem jest także wynagrodzenie dla pełnomocnika z urzędu. Jeśli przegra sprawę – otrzymuje wynagrodzenie od Skarbu Państwa. Lecz jeśli wygra, wynagrodzenie ma mu wypłacić strona przegrana. Adwokat czy radca prawny musi nierzadko zwracać się do komornika o wyegzekwowanie wynagrodzenia od strony przegranej, trzeba przy tym pamiętać, że to wynagrodzenie za np. osiemnastomiesięczną sprawę z siedmioma rozprawami wynosi 180 zł. Bywa też, że strona przegrana przelewa pieniądze na konto strony wygranej. Wówczas pełnomocnik musi upominać się o wynagrodzenie od własnego klienta, który nie zawsze akceptuje to, że musi wypłacić pieniądze dla pełnomocnika z urzędu.

W panelu drugim radca prawny Łukasz Oleksiuk z izby warszawskiej, mówił o spadającym zainteresowaniu radców prawnych dyżurami w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej. Wynika to z oczekiwań starostów powiatów, by w punkcie pomocy na stałe dyżurował jeden radca i jeden adwokat. Ten organizacyjny problem rozwiązałaby możliwość pełnienia godzinowych dyżurów, ułożenie harmonogramu dostosowanego do możliwości prawników, którzy prowadzą też przecież swoją praktykę zawodową. Największym problemem jest jednak obowiązek sporządzania sprawozdań z udzielonej pomocy prawnej. Mają one obejmować listę osób, ich spraw i sposobów rozwiązania. A to wiąże się z naruszeniem tajemnicy zawodowej. Problem ten był zgłaszany do ministerstwa. R.pr. Oleksiuk mówił też o wprowadzeniu poradnictwa obywatelskiego. Zwykły obywatel nie wie czym ono jest, czym różni się od porady udzielanej przez adwokata lub radcę prawnego.

Mecenas także wskazywał na konieczność integracji przedsądowej nieodpłatnej pomocy prawnej i pomocy prawnej z urzędu. Inaczej przedsądowa pomoc prawna spełnia bardziej funkcję edukacji prawnej.

Adw. Sylwia Gregorczyk-Abram, koordynatorka ds. kontaktów z organizacjami pozarządowymi przy ORA w Warszawie, przypomniała, że jej funkcja została utworzona przy radzie na prośbę samych organizacji pozarządowych. Współpraca między samorządem adwokackim a organizacjami pozarządowymi jest obopólna i polega m.in. na prowadzeniu szkoleń z zakresu edukacji prawnej czy symulacji rozpraw sądowych ze strony ORA, a z drugiej strony szkoleń antydyskryminacyjnych, z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej czy sposobu rozmowy z małoletnimi ofiarami przemocy. Wsparcie organizacji pozarządowych udzielane było adwokatom także podczas takich akcji jak pomoc prawna uchodźcom na granicy w Terespolu. Mec. Gregorczyk-Abram podkreślała potrzebę współpracy oraz fakt, że pomoc, jakiej organizacje pozarządowe udzielają adwokatom, to tak naprawdę pomoc, jakiej udzielają swoim podopiecznym poprzez pracę adwokatów.

Radca prawny Filip Czernicki, koordynator ds. programów pro bono OIRP w Warszawie, mówił o propozycjach zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej. Należało by go zintegrować nie tylko z systemem przydzielania pełnomocnika z urzędu, ale także z Funduszem Sprawiedliwości. Potrzebne są też jasne kryteria komu przysługuje nieodpłatna pomoc prawna – z możliwością sprawdzenia przez obywatela np. w internecie czy mieści się w tych kryteriach. Potrzebne jest też jasne określenie stopni dostępu do prawa – czym innym jest informacja prawna, porada prawna, pomoc i reprezentacja. Mecenas Czernicki postulował stworzenie jasnego przekazu w tej kwestii. Należy też lepiej dystrybuować środki przeznaczone na pomoc prawną i urealnić stawki pełnomocnictwa z urzędu.

Uczestnicy konferencji otrzymali materiał roboczy z kwietnia 2019 r. „Podstawowe tezy dotyczące dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej, zwolnienia z kosztów sądowych i zapewnienia pełnomocnika z urzędu”.

Ze strony Naczelnej Rady Adwokackiej organizatorem konferencji byli adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA i adw. Maciej Łaszczuk, członek NRA i przewodniczący Komisji ds. praktyki

adwokackiej przy NRA.

Adw. Łaszczuk na zakończenie podziękował uczestnikom konferencji, podkreślając, że jest ona ważnym elementem dyskusji nad sposobami usuwania luk w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej. Zaznaczył, że to właśnie rolą samorządów prawniczych jest wspólne wypracowanie tego systemu.

Sędziowie SO w Zielonej Górze o aferze hejterskiej

- uchwała

Zgromadzenie Ogólne Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w Zielonej Górze przyjęło uchwałę w sprawie afery hejterskiej. Popierają w niej apel Pierwszej Prezes Sądu Najwyższego prof. Małgorzaty Gersdorf skierowany do KRS o wstrzymanie przedstawiania wniosków o powołanie sędziów SN.

Sędziowie postulują też, aby postępowania wyjaśniające dotyczące działalności grupy "Kasta", prowadzili właściwi miejscowo zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, działający przy sądach okręgowych i apelacyjnych.

[\(czytaj uchwałę\)](#)

Zaproszenie na Konferencję Edukacyjną

III Konferencja Edukacyjna odbędzie się w dniach 4-5 października br. w Bydgoszczy (Focus Hotel Premium Pod Orłem).

W ramach konferencji odbędą się warsztaty z komunikacji niewerbalnej oraz pracy z grupą, w tym metody radzenia sobie z trudnym audytorium. Ponadto odbędzie się wykład adw. dr Łukasza Kodłubańskiego pt.: „Metodyka prowadzenia akcji edukacyjnych” oraz dyskusja na temat roli komisji edukacji prawnej NRA we wspieraniu działań edukacyjnych izb adwokackich.

Spotkanie skierowane jest do wszystkich adwokatów i aplikantów adwokackich zainteresowanych tematyką edukacyjną, a szczególnie do członków izbowych komisji edukacji prawnych. Warsztaty poprowadzą dr Konrad Maj i Zbigniew Jankowski.

Konferencję organizuje Komisja Edukacji Prawnej przy Naczelnej Radzie Adwokackiej. Udział w konferencji jest bezpłatny, jednak organizator nie pokrywa kosztów noclegu.

[czytaj szczegóły](#)

IX Dni Kultury Adwokatury Polskiej w Krakowie 24-27 października

IX Dni Kultury Adwokatury Polskiej w Krakowie odbędzie się 24-27 października 2019r. Zapraszają na nie Komisja Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystyki Naczelnej Rady Adwokackiej i Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie.

Ramowy program uroczystości:

24 października 2019 r. (czwartek) - godz. 19.00 inauguracja i uroczysty koncert poświęcony pamięci

św. Jana Pawła II w Klubie Adwokata w Krakowie.

25 października 2019 r. (piątek) - w godzinach przedpołudniowych zwiedzanie Starego Kazimierza, który przez wiele wieków był miejscem współistnienia i przenikania się kultury żydowskiej i chrześcijańskiej. W programie również zwiedzanie Muzeum Tadeusza Kantora.

Godz. 18.00 - spotkanie oraz wykład pt.: „Estetyka prawa, teoria czy rzeczywistość prawników” z dr. hab. Kamilem Zeidlerem, prof. UG, autorem książki „Estetyka Prawa” oraz współautorem publikacji „Perelman”. Po wykładzie panel dyskusyjny prowadzony przez adw. Andrzeja Zware, prezesa Ośrodka Badawczego Adwokatury.

Godz. 20.00 - koncert artystów z Włoch i Szwajcarii, organizowany wspólnie z Włoskim Instytutem Kultury w Krakowie.

26 października 2019r. (sobota) - w godzinach porannych zwiedzanie Nowej Huty i tamtejszego Muzeum. Nowa Huta (miasto i kombinat metalurgiczny) była sztandarową budową wczesnych lat PRL-u. Dzięki powstaniu strefy objętej zakazem budowlanym wokół kombinatu, na terenie Nowej Huty zachowało się wiele przykładów zabudowy wiejskiej, liczne dwory i pałace oraz obiekty sakralne. Po zwiedzaniu obiad w restauracji „Stylowa”.

Następnie wizyta w Dworku Jana Matejki w Krzesławicach, zaprojektowanego przez samego malarza. Urządzono tu wystawę pamiątek po mistrzu, zrekonstruowano salon artysty, w pokojach wyeksponowano kopie jego obrazów i ustawiono sztalugi. Jeden z pokoi poświęcony jest osobie Hugona Kołłątaja.

Godz. 20.00 - Piwnica pod Baranami z autorskim programem.

27 października 2019 r. (niedziela) - o godz. 12.00 uroczysta msza w intencji Adwokatury Polskiej w Kościele Ojców Dominikanów, którą odprawi profesor Jan Andrzej Kłoczowski OP.

Dni Kultury Adwokatury są świętem całej Polskiej Adwokatury i niezastąpioną okazją do wymiany myśli i poglądów.

Do uczestnictwa w Dniach Kultury zapraszają: adw. Paweł Gieras, dziekan ORA w Krakowie adw. Stanisław Kłys, członek NRA i adw. Stanisław Estreich, przewodniczący KİŚKSİT i dziekan ORA w Lublinie.

Pilotażowe szkolenie dla adwokatów dot. wyceny usług i negocjacji

Bezpłatne szkolenie pilotażowe dla adwokatów dotyczące takich zagadnień jak wycena usług i negocjacje, odbędzie się 8 października w biurze Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie. Zgłoszenia należy przesyłać do 7 października.

Szkolenie pilotażowe odbywa się w ramach pierwszego w Polsce Programu Mentoringowego skierowanego do adwokatów i radców prawnych, pod patronatem Wydawnictwa Infor oraz Wyższej Szkoły Europejskiej im. Ks. J. Tischnera w Krakowie. Więcej informacji: www.przedsiębiorczyprawnik.pl

Poruszane będą tematy:

1. Wycena usług, negocjacje i rozmowy o pieniądzach z klientem kancelarii
2. Negocjacje cenowe, obiekcje klientów.
3. Jak odpowiednio wycenić usługę?
4. Jak pokazać klientowi kancelarii za co płaci?
5. Jak przedstawić klientowi jego korzyści?
6. Reprezentacja/ konsultacje/pakiety/maile / telefony- jak skalkulować usługę i wycenić czas poświęcony klientowi?
7. Jak renegeować umowę, gdy zakres i czasochłonność usługi wzrasta.
8. Jak radzić sobie z obiekcjami klienta?
9. Jak uświadomić klientowi za co tak naprawdę płaci?
10. Asertywność i emocje, jak je dobrze wykorzystać?

Termin: 8 października 2019r., g. 16:00, czas trwania około 1,5 godziny

Miejsce: siedziba Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie, ul. Świętojerska 16.

Termin nadsyłania zgłoszeń: 7 października 2019r., godz. 12:00, na adres: mentoring@aliantlaw.pl

Liczba miejsc jest ograniczona wielkością sali konferencyjnej.

Zajęcia poprowadzi Iwona Kordjak – trener biznesu, prawnik, doradca podatkowy coach certyfikowany przez ICC od 2011r, mentor, ekspert Sieci Przedsiębiorczych Kobiet, konsultantka w zakresie wspierania efektywności osobistej. Prowadziła setki procesów coachingowych wspierających menadżerów w obszarze kompetencji pracowniczych i menadżerskich. Pracuje ze spółkami i wspólnikami nad wdrażaniem sprawiedliwych i skutecznych relacji w biznesach prowadzonych przez wspólników.

[\(szczegóły szkolenia\)](#)

Etyka w zawodzie prawnika - sympozjum 5 października

"Etyka w zawodzie prawnika" - to temat sympozjum, które odbędzie się 5 października w Warszawie.

Program spotkania:

Słowo wstępne: SSO w stanie spoczynku Lucyna Łaciak.

Wystąpienie Krzysztofa Zaręby, Pastora SCH Północ w Warszawie.

Referaty:

dr Ingo Friedrich - Adwokat w Babenhausen k/Frankfurtu nad Menem (Stowarzyszenie „Christ und Jurist”);

dr. Peter Gegenwart – Sędzia Przewodniczący w Krajowym Sądzie Pracy Landu Hesji, Frankfurt nad Menem;

Barbara Gegenwart – Adwokat (specjalista prawa pracy);

Rafał Wąworek- adwokat (specjalista prawa rodzinnego).

Podsumowanie : Lucyna Łaciak

Dyskusja panelowa

Poczęstunek

5 października (sobota), godz 09.30-15.00, ul. Elektronowa 10, Warszawa, Budynek Centrum E10, Aula nr 2

Mailowe potwierdzenie uczestnictwa należy przesłać do 2 października 2019r. na adres:
europa.prawnicy@gmail.com

Lucyna Łaciak sędzia wstanie spoczynku.

Jarosław Dąbrowski adwokat

Rafał Wąworek adwokat

Kronika Naczelnej Rady Adwokackiej

Przedstawiamy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

20-21 września, w Białymstoku odbyło się posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej.
([czytaj relację](#))

23 września, adw. Jacek Trela, prezes NRA, wziął udział w spotkaniu w biurze Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącym ochrony obywateli przed służbami specjalnymi.

24 września, adw. Jacek Trela, prezes NRA, wziął udział w Zgromadzeniu Izby Adwokackiej w Opolu.

27 września, adw. Jacek Trela, prezes NRA i adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium NRA, wzięli udział w konferencji "Adwokat dla przedsiębiorcy" ([czytaj więcej](#))